

**Ocena Zasobów Pomocy
Społecznej
dla
Powiatu Wołomińskiego**

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM W 2021R... 4	4
1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej.....	4
2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	7
3. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	20
4. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	32
5. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.	34
6. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	38
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia.	40
8. WSKAŹNIKI OCENY ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ	41
8.1 Dane dotyczące wykształcenia pracowników socjalnych.....	41
8.2 Koszty	43
8.3 Osoby i rodziny korzystające z pomocy wsparcia.	44
8.4 Powody przyznania pomocy	45
8.5 Pomoc w formie świadczeń	45
8.6 Pomoc w formie usług	46
8.7 Pomoc instytucjonalna	46
8.8 Budżet polityki społecznej	48
III. WNIOSKI KOŃCOWE	53
IV. SPIS TABEL I WYKRESÓW	56

I. WPROWADZENIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, powołaną Uchwałą Nr IV-18/99 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 12 stycznia 1999 r. do realizacji zadań Powiatu Wołomińskiego własnych a także zleconych z zakresu pomocy społecznej.

Do zadań jednostki zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268) należy obowiązek sporządzenia oceny zasobów pomocy społecznej i przedłożenie dokumentu Radzie Powiatu do dnia 30 kwietnia, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa. właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej definiuje pomoc społeczną, jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna polega w szczególności na: przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ocena zasobów pomocy społecznej jest coroczną, uaktualnioną zbiorczą informacją na temat lokalnych potrzeb z zakresu pomocy społecznej w powiecie wołomińskim.

Zebrane informacje są podstawą do planowania budżetu na rok następny, a także umożliwiają przedstawienie istniejących lokalnych zjawisk i problemów społecznych oraz mogą być pomocne w określeniu zapotrzebowania na usługi i świadczenia pomocy społecznej w przyszłości.

SYMBOLE STATYSTYCZNE

- Zero (0) – zjawisko istniało w wartościach mniejszych niż jednostka miary obowiązująca dla danej tablicy;
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych;
- Znak (x) – wypełnianie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe;
- Pojęcie „w tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy;
- Pojęcie „z tego” – oznacza przewidywaną całkowitą wartość danego zjawiska a nie wartości przyrostu lub spadku zjawiska wyrażonego wielkościami bezwzględnymi.

II. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM W 2021R.

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej.

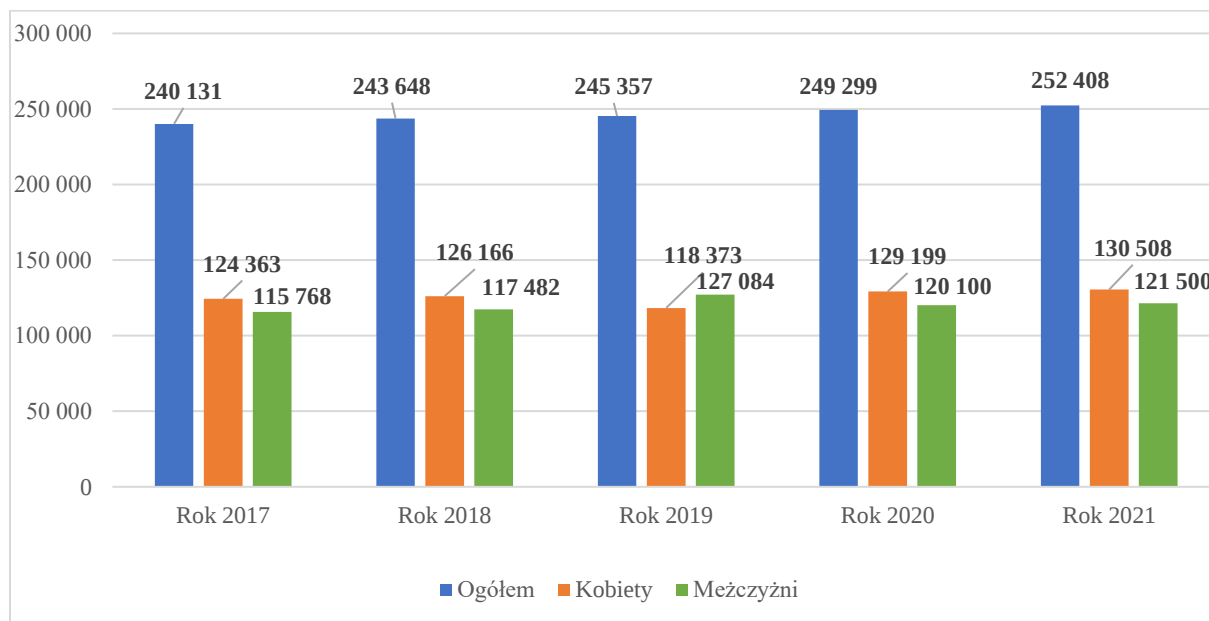
Powiat wołomiński leży w centralnej części województwa mazowieckiego, na północny wschód od Warszawy. Został utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Wołomin. Powiat wołomiński jest jednym z najludniejszych z powiatów ziemskich województwa mazowieckiego. Przeciętnie 265 osób mieszka na 1 km² powierzchni regionu.

Na terenie powiatu, według obowiązującego podziału administracyjnego znajduje się 12 gmin, w tym 5 wiejskich, 3 wiejsko-miejskie oraz 4 miejskie.

Mieszkańcy powiatu

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego powiat wołomiński na koniec roku 2021 r. liczył 252 408 mieszkańców, w tym 121 500 mężczyzn i 130 908 kobiet.

Wykres 1: Mieszkańcy powiatu wołomińskiego w podziale na mężczyzn i kobiety w latach 2017-2021

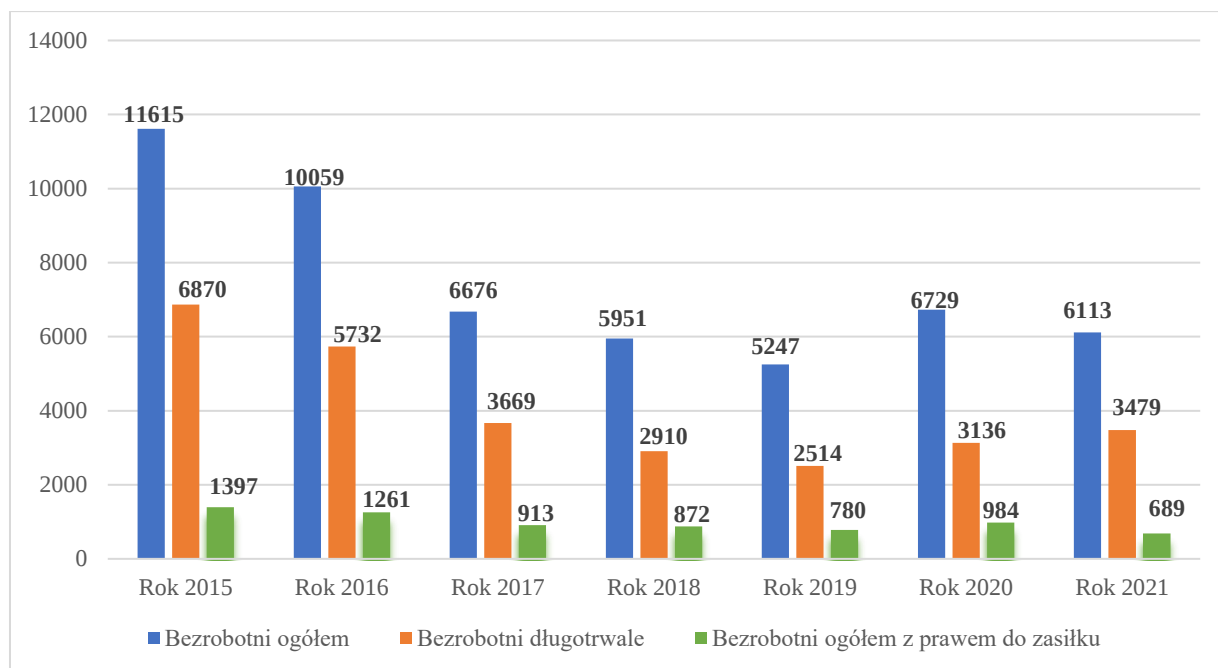

Dane: Główny Urząd Statystyczny.

Liczba mieszkańców powiatu wołomińskiego w 2021 r. w stosunku do poprzedniego roku wzrosła o 3 109 co przedstawia powyższy wykres.

Na koniec 2021 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie wołomińskim wynosiła 6 113 osób. Liczba osób z prawem do zasiłku według stanu na 31.12.2021 r. wynosiła 689 osób. Liczba długotrwale bezrobotnych wyniosła 3 479 osób.

Wykres 2: Zarejestrowane osoby bezrobotne w latach 2015-2021.

Dane: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie

W 2021 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych o **616 osób**, co można uznać za początek trendu spadkowego bezrobocia na terenie powiatu wołomińskiego.

Liczba osób bezrobotnych znajduje swoje odzwierciedlenie również w wysokości stopy bezrobocia. Stopa bezrobocia w powiecie wołomińskim na koniec grudnia 2021 r. wyniosła 7,3 % i w stosunku do grudnia 2020 r. zmniejszyła się o 0,8 punktu procentowego.

Niepokojącym faktem jest to, że spośród wszystkich osób pozostających bez pracy **3 479** osób było osobami bezrobotnymi długotrwale, **(56,91% ogółu bezrobotnych)** czyli nie posiadały prawa do zasiłku i pozostawały bez zatrudnienia przez ponad 12 miesięcy.

Tabela 1: Dane o sytuacji demograficznej i społecznej
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2019	Rok 2020		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	245 357	249 299	252 408	252 408	252 408
KOBIETY						
Ogółem	2	127 084	129 199	130 908	130 908	130 908
Wiek 0-17	3	26 861	27 557	29 524	29 524	29 524
Wiek 18-59	4	72 277	72 9511	77 685	77 685	77 685
Wiek 60 lat i więcej	5	27 946	28 691	14 291	14 291	14 291
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	118 273	120 100	121 500	121 500	121 500
Wiek 0-17	7	28 233	28 868	28 083	28 083	28 083
Wiek 18-64	8	76 818	77 437	73 601	73 601	73 601
Wiek 65 lat i więcej	9	13 222	13 795	29 224	29 224	29 224
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	5 247	6 729	6 113	6 113	6 113
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	2 514	3 136	3 479	3 479	3 479
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	850	984	689	689	689
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	X	X	X	X	X
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	X	X	X	X	X
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokalii)	15	X	X	X	X	X
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	X	X	X	X	X
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	X	X	X	X	X
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	X	X	X	X	X
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	X	X	X	X	X
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	X	X	X	X	X
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	X	X	X	X	X
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	X	X	X	X	X
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	X	X	X	X	X
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	X	X	X	X	X
Pozaszkolne	27	X	X	X	X	X
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	X	X	X	X	X
Liczba hospicjów	29	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	0	0	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny"

2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w 2021 r. udzieliło pomocy i wsparcia 2 142 osobom z tego:

- 12 cudzoziemcom/ uchodźcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji;
- 68 pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w ramach Indywidualnego Programu Usamodzielnienia;
- 722 osobom z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON otrzymanych w ramach zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.
- 24 osobom z niepełnosprawnościami uczestniczący w rehabilitacji w Warsztacie Terapii Zajęciowej.
- 8 osobom z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON otrzymanych w ramach zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej.
- 174 osobom z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”;
- 12 osobom niepełnosprawnym w ramach realizowanego programu „Zajęcia Klubowe w WTZ”;
- 52 opiekunom osób niepełnosprawnych w ramach programu Opieka Wytchnieniowa” w ramach Funduszu Solidarnościowego.
- 306 dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej przyznano świadczenia;
- 619 osób otrzymało wsparcie w ramach specjalistycznego poradnictwa rodzinnego;
- 109 osób skierowano na podstawie decyzji administracyjnej do środowiskowych domów samopomocy znajdujących się na terenie powiatu wołomińskiego;
- 36 osoby zostały umieszczone na podstawie decyzji administracyjnej w 2 Domach Pomocy Społecznej znajdujących się na terenie powiatu wołomińskiego.

Tabela 2: Dane o korzystających z pomocy i wsparcia
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2019	Rok 2020			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY i WSPARCIA					
Liczba osób	1	2 128	2 021	2 142	2 250
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	20	7	17	30
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	1	2	12	21

Wiek 0-17	4	7	1	6	14
Wiek produkcyjny *	5	13	6	10	24
Wiek poprodukcyjny **	6	0	0	0	0
Liczba rodzin	7	10	5	10	24
Liczba osób w rodzinach	8	29	16	24	35
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	13	4	4	15
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	1	4	12
Wiek 0-17	11	6	1	2	10
Wiek 18-59	12	7	3	2	13
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0	0	0
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	7	3	4	7
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	1	1	0	1
Wiek 0-17	16	1	0	0	0
Wiek 18-64	17	6	3	4	7
Wiek 65 lat i więcej	18	0	0	0	0
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	20	7	17	30
Liczba rodzin	20	10	5	10	24
Liczba osób w rodzinach	21	29	16	24	35
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	0	0	2	7
Liczba rodzin	23	0	0	2	7
Liczba osób w rodzinach	24	0	0	0	0
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	20	4	16	40
Liczba rodzin	26	10	5	10	34
Liczba osób w rodzinach	27	29	16	24	50
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	29	X	X	X	X
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	31	X	X	X	X
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	33	0	0	0	0
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	35	0	0	0	0
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	37	0	0	0	0
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	39	X	X	X	X
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	41	X	X	X	X
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	X	X	X	X
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	X	X	X	X

BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	45	X	X	X	X
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	47	X	X	X	X
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	49	X	X	X	X
KLĘSKI ŻYWIOŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	X	X	X	X
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	0	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	54	0	0	0	0
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUNCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	56	X	X	X	X
Liczba świadczeń	57	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	58	X	X	X	X
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	X	X	X	X
Liczba świadczeń	60	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	61	X	X	X	X
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	X	X	X	X
Liczba świadczeń	63	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	64	X	X	X	X
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	66	X	X	X	X
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	68	X	X	X	X
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	70	X	X	X	X
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	0	0	0	0
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	0	0	0	0
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Powiat – Zadania PCPR

Wspieranie Rodziny i Pieczy Zastępczej

Na terenie powiatu wołomińskiego w 2021 r. funkcjonowało:

- **114 rodzin spokrewnionych z dzieckiem - w tym 153 dzieci umieszczonych;**
 - Łączna kwota świadczeń – **1 450 239,00 zł.**
- **75 rodzin niezawodowych - w tym 98 dzieci umieszczonych;**
 - Łączna kwota świadczeń – **1 236 006,00 zł.**
- **4 rodziny zastępcze zawodowe, w tym 1 pogotowia opiekuńcze - w tym łącznie 22 dzieci umieszczonych;**
 - Łączna kwota świadczeń – **242 311,00 zł.**
- **6 rodzinnych domów dziecka - w tym 43 dzieci umieszczonych;**
 - Łączna kwota świadczeń – **912 769,00 zł.**

Dodatek Wychowawczy w Rodzinnej Pieczy Zastępczej

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadanie zlecone w ramach którego wypłacało dodatek wychowawczy (500+) dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej dla:

- **130 dzieci umieszczonych w 97 rodzinach spokrewnionych z dzieckiem na łączną kwotę 784 569,00 zł;**
- **79 dzieci umieszczonych w 59 niezawodowych rodzinach zastępczych na łączną kwotę 477 742,00 zł;**
- **16 dzieci umieszczonych w 5 rodzinach zawodowych na łączną kwotę 91 774,00 zł;**
- **33 dzieci umieszczonych w 6 rodzinnych domach dziecka na łączną kwotę 199 138,00 zł.**

Dodatek do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

- **4 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego pobierające dodatek do zryczałtowanej kwoty:**
- **23 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, na które pobierany był dodatek do zryczałtowanej kwoty;**
 - Łączna kwota świadczeń – **139 742,00 zł**

Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego, o którym mowa w art. 113A ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

- 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego pobierające dodatek do zryczałtowanej kwoty;
- 25 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, na które pobierany był dodatek do zryczałtowanej kwoty;
 - Łączna kwota świadczeń – **147 669,00 zł.**

Wspieranie pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz osób opuszczających instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało **281** Indywidualnych Programów Usamodzielniania, w ramach których udzieliło pomocy:

- 50 pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze na kwotę **320 493,00 zł;**
- 13 pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze na kwotę **75 587,00 zł;**
- 5 pełnoletnim osobom opuszczającym instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej na kwotę **24 858,00 zł.**

Wsparcie i pomoc dla cudzoziemców

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udzielało pomocy i wsparcia cudzoziemcom w formie realizacji **6** indywidualnych programów integracyjnych (IPI). Pomocą zostało objętych **12** osób, które otrzymały świadczenia na kwotę **60 068,28 zł.**

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

W 2021 r. Powiat Wołomiński otrzymał z PFRON środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w wysokości **2 323 254,00 zł** (wykorzystano 2 323 151,00 zł). Rada Powiatu Wołomińskiego dokonała podziału środków PFRON Uchwałą Nr XXXI-312/2021 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie określenia podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przyznanych powiatowi wołomińskiemu według algorytmu, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2021 roku, zmienioną uchwałą Nr XXXVIII-373/2021 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 28 października 2021 r. oraz

Uchwałą Nr XLI-398/2021 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. Otrzymane środki zostały podzielone na :

1. zadania z zakresu **rehabilitacji zawodowej** realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w kwocie **205 357,00 zł** (wykorzystano 205 357,00 zł), w tym na:

- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu (art. 11 ustawy) na kwotę **890,00 zł;**
- zwrot kosztów w wyposażenia stanowisk pracy (art. 26e ustawy) na kwotę **39 975,00 zł;**
- dofinansowanie do oprocentowanego kredytu bankowego (art. 13 ustawy) na kwotę **5 492,00 zł;**
- dofinansowanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12a ustawy) na kwotę **159 000,00 zł.**

2. zadania z zakresu **rehabilitacji społecznej** realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w wysokości **2 117 894,00 zł**, (wykorzystano 2 117 794,00 zł), w tym na :

- dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej (art. 35 ust.1 pkt.8) kwota **520 704,00 zł** (24 uczestników WTZ, zadanie zlecone do realizacji przez Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”);
- dofinansowanie na realizację wymienionych zadań w art. 35 a ust.1 pkt.7 ustawy wydatkowana kwota **1 597 190,00 zł**, (wykorzystano **1 597 090,00 zł**), w tym na :
 - ✓ dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych. Wyplacono dofinansowanie w wysokości **736 251,00 zł dla 250 osób, w tym dla 1 osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą.**
 - ✓ dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego. Wyplacono dofinansowanie w wysokości **325 429,00 zł dla 238 osób.**
 - ✓ dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych i technicznych oraz w komunikowaniu się. Wyplacono dofinansowanie w wysokości **515 811,00 zł dla 167 osób.**
 - ✓ dofinansowanie do sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Wyplacono dofinansowanie w wysokości **19 599,00 zł dla 3 organizacji** (udział w imprezach oraz wycieczkach skorzystało 66 osób).

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie wypłaciło w 2021 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” dofinansowanie w ramach:

Moduł I

Obszar A - likwidacja bariery transportowej

- 1) Zadanie 1** - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu.
 - przyznano dofinansowanie dla **7 osób** na kwotę **48 820,00 zł**;
- 2) Zadanie 2** - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
 - przyznano dofinansowanie dla **1 osoby** na kwotę **1 752,00 zł**.
- 3) Zadanie 4** - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,
 - przyznano dofinansowanie dla **3 osób** na kwotę **10 180,00 zł**.

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- 1) Zadanie 1** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub kończyn górnych;
 - przyznano dofinansowanie dla **8 osób** na kwotę **70 005,00 zł**;
- 2) Zadanie 2** - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
 - przyznano dofinansowanie dla **2 osób** na kwotę **3 800,00 zł**;
- 3) Zadanie 3** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
 - przyznano dofinansowanie dla **3 osób** na kwotę **17 460,00 zł**;

- 4) **Zadanie 4** – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- przyznano dofinansowanie dla **13 osób** na kwotę **49 028,00 zł**,

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

- 1) **Zadanie 1** - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
- przyznano dofinansowanie dla **3 osób** na kwotę **75 000,00 zł**;
- 2) **Zadanie 2** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności
- przyznano dofinansowanie dla **1 osób** na kwotę **2 065,00 zł**;
- 3) **Zadanie 3** - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- przyznano dofinansowanie dla **5 osób** na kwotę **104 000,00 zł**;
- 4) **Zadanie 5** - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,
- przyznano dofinansowanie dla **5 osób** na kwotę **35 695,00 zł**;

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;

- przyznano dofinansowanie dla **12 osób** na kwotę **32 143,00 zł**;

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

- przyznano dofinansowanie dla **96 osób** na kwotę **359 472,00 zł**;

Ponadto w 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie realizowało następujące programy na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

Program „Zajęcia Klubowe w WTZ”

Program „Zajęcia Klubowe w WTZ” adresowany jest do pomiotów prowadzących Warsztaty Terapii Zajęciowej. Celem programu było wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W imieniu Powiatu Wołomińskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie podpisało w dniu 09.02.2021 r. Umowę Nr KLU/000027/07/D (na podstawie wydanego upoważnienia) z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Na realizację w/w zadania otrzymano kwotę ogółem 66 420,00 zł w tym 64 800,00 zł na prowadzenie zajęć klubowych oraz 1 620,00 na obsługę programu. W ramach realizowanego zadania wydatkowano ogółem 51 601,84 zł z czego wykorzystano 49 981,84 zł na prowadzenie zajęć klubowych, a 1 620,00 na obsługę programu.

Program „Zima z Uśmiechem 2021” oraz „Lato z Uśmiechem 2021”

Program skierowany był do uczniów szkół specjalnych w wieku od 8 do 24 lat, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i ze spektrum autyzmu.

Zajęcia odbyły się w cyklach tygodniowych w terminach: „Zima z Uśmiechem 2021” od 04.01.2021 r. do 15.01.2021 r. „Lato z Uśmiechem 2021” od 05.07.2021 r. do 13.08.2021 r.

W programie „Zima z Uśmiechem 2021” uczestniczyło łącznie 13 dzieci a w programie „Lato z Uśmiechem 2021” uczestniczyło łącznie 30 dzieci.

Na program „Zima z Uśmiechem 2021” środki zostały wydatkowane w kwocie 6 006,13 zł., a na program „Lato z Uśmiechem 2021” w kwocie 44 297,74 zł., Koszty obejmowały ubezpieczenie uczestników, materiały pomocnicze wykorzystywane podczas zajęć plastycznych z dziećmi, zapewnienie transportu na wycieczki, a także wynagrodzenie dla opiekunów. Wyżywienie było opłacone przez opiekunów w wysokości 14 zł za jeden dzień.

Celem Programu „Zima z Uśmiechem 2021” oraz „Lato z Uśmiechem 2021” było m. in.:

- ✓ doskonalenie umiejętności życiowych w zakresie samoobsługi tj. np. utrzymania higieny osobistej, dostosowania ubioru do pory dnia charakterystyki terenu, dbania o estetykę najbliższego otoczenia, zachowania przy stole, zachowania porządku wokół siebie itp.;
- ✓ kształtowanie systemu wartości, opartego na ogólnie przyjętych zasadach współżycia społecznego, zgodnych z obowiązującym prawem, przestrzegania zasad i reguł w sytuacjach społecznych: sklep, park, wycieczka itp.;
- ✓ uczenie się rozwiązywania problemów i konfliktów osobistych i interpersonalnych;
- ✓ udział w alternatywnych formach spędzania wolnego czasu;
- ✓ uświadamianie własnych atutów i poprawa samooceny;
- ✓ uświadamianie zagrożeń związanych z użyciem alkoholu, substancji psychoaktywnych, nikotyny;
- ✓ uświadamianie zagrożeń związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych np. stosowanie przemocy.

Tabela 3: Powiat - zadania PCPR

(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2019	Rok 2020			
INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI CUDZOZIEMCÓW					
Liczba programów korzystających z usług	3	6	2	6	
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA – OGÓŁEM (BEZ DODATKU WYCHOWAWCZEGO)					
Liczba rodzin	4	204	205	198	237
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	5	305	306	306	359
Kwota świadczeń w złotych	6	3 161 322	3 305 635	3 841 215	4 245 772
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM					
Liczba rodzin	7	114	117	114	135
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	8	145	151	153	176
Kwota świadczeń w złotych	9	1 188 183	1 251 606	1 450 129	1 550 588
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE					
Liczba rodzin	10	79	76	75	92

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	11	100	96	98	119
Kwota świadczeń w złotych	12	1 030 667	1 061 512	1 236 006	1 475 738
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE					
Liczba rodzin	13	5	6	4	4
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	14	19	18	22	21
Kwota świadczeń w złotych	15	220 643	322 208	242 311	301 686
W tym:					
RODZINY ZASTĘPCZE SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	16	0	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	17	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0	0
RODZINY ZASTĘPCZE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO					
Liczba rodzin	19	1	2	1	1
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	20	9	7	14	14
Kwota świadczeń w złotych	21	148 437	177 280	152 054	194 310
RODZINNY DOM DZIECKA					
Liczba rodzin	22	6	6	6	6
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	23	41	41	43	43
Kwota świadczeń w złotych	24	721 829	670 309	912 769	917 760
DODATEK WYCHOWAWCZY W RODZINNEJ PIELĘGNI ZASTĘPCZEJ – OGÓŁEM					
Liczba rodzin	25	163	167	167	170
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	26	250	257	258	259
Kwota świadczeń w złotych	27	1 468 415	1 555 114	1 553 223	647 454
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM					
Liczba rodzin	28	90	95	97	101
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	29	114	125	130	132
Kwota świadczeń w złotych	30	706 720	714 729	784 569	335 399
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE					
Liczba rodzin	31	62	60	59	59
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	32	80	79	79	79
Kwota świadczeń w złotych	33	471 083	496 435	477 742	199 023
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE					
Liczba rodzin	34	5	6	5	4

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	35	19	18	16	11
Kwota świadczeń w złotych	36	81 285	120 290	91 774	25 033
RODZINNY DOM DZIECKA					
Liczba rodzin	37	6	6	6	6
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	38	37	35	33	37
Kwota świadczeń w złotych	39	209 327	223 660	199 138	88 000
DODATEK DO ZRYCZAŁTOWANEJ KWOTY, O KTÓRYM MOWA W ART. 115 UST. 2A USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Liczba placówek opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego pobierających dodatek do zryczałtowanej kwoty	40	4	4	4	4
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, na które pobierany był dodatek do zryczałtowanej kwoty	41	25	25	23	0
Kwota świadczeń w złotych	42	149 758	147 647	139 742	0
DODATEK W WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO, O KTÓRYM MOWA W ART. 113A USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczej w tym w regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych.	43	0	0	2	2
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w tym w regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych	44	0	0	25	0
Kwota świadczeń w złotych	45	0	0	147 669	0
PLAN POMOCY DZIECKU					
Liczba dzieci	46	305	363	377	390
OCENA SYTUACJI DZIECKA W RODZINIE ZASTĘPCZEJ					
Liczba dzieci	47	305	363	377	390
Liczba sporządzonych ocen	48	434	388	245	390
OCENA SYTUACJI DZIECKA W RODZINNYM DOMU DZIECKA					
Liczba dzieci	49	41	43	43	43

Liczba sporządzonych ocen	50	44	44	33	60
OCENA RODZIN ZASTĘPCZYCH					
Liczba rodzin	51	203	241	239	241
Liczba sporządzonych ocen	52	42	45	61	100
OCENA RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA					
Liczba rodzinnych domów dziecka	53	6	6	6	6
Liczba sporządzonych ocen	54	4	0	1	5
OCENA W ZAKRESIE KWALIFIKACJI KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE I RODZINNE DOMEK DZIECKA					
Liczba opinii	55	15	8	4	10
w tym: liczba pozytywnych opinii	56	14	8	4	10
KOORDYNATOR PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Liczba koordynatorów	57	7	8	9	10
RODZINY POMOCOWE					
Liczba rodzin	58	0	0	0	0
USAMODZIELNIENIE					
INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA					
Liczba osób	59	305	302	281	282
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE RODZINNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Liczba osób	60	49	47	50	48
Kwota świadczeń w złotych	61	269 279	328 182	320 493	394 242
W TYM: (od poz. 41 do poz. 46)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	62	5	17	12	19
Kwota świadczeń w złotych	63	27 757	83 273	69 818	93 238
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	64	41	36	40	35
Kwota świadczeń w złotych	65	187 171	185 617	191 383	223 004
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	66	11	12	12	16
Kwota świadczeń w złotych	67	54 351	59 292	59 292	78 000
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE PLACÓWKI OPIEKUNICZO - WYCHOWAWCZE					
Liczba osób	68	14	13	13	16
Kwota świadczeń w złotych	69	89 981	81 122	75 587	155 186
W TYM: (od poz. 49 do poz. 54)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	70	3	3	3	5
Kwota świadczeń w złotych	71	20 817	13 879	22 374	37 290
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	72	11	11	12	11
Kwota świadczeń w złotych	73	54 341	42 538	43 331	68 486
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	74	3	5	2	10

Kwota świadczeń w złotych	75	14 823	24 705	9 882	49 410
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	76	5	3	5	10
Kwota świadczeń w złotych	77	15 338	13 751	24 858	95 614
W TYM: (od poz. 57 do poz. 62)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	78	0	0	1	1
Kwota świadczeń w złotych	79	0	0	5 289	5 289
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	80	4	3	4	9
Kwota świadczeń w złotych	81	10 049	13 751	8 991	53 290
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	82	1	0	2	7
Kwota świadczeń w złotych	83	5 289	0	10 578	37 035
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH					
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	84	2 241 243	3 068 904	3 336 807	3 497 719
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ					
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	85	73	167	167	180
Wartość dofinansowania w złotych	86	330 000	455 302	515 811,00	595 000
TURNUSY REHABILITACYJNE					
Liczba osób, które uzyskały pomoc	87	108	25	238	260
Wartość dofinansowania w złotych	88	198 958	32 368	325 429,00	400 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY					
Liczba osób, które uzyskały pomoc	89	237	245	251	260
Wartość dofinansowania w złotych	90	495 202	594 012	736 251,00	733 683
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"					
Liczba świadczeń	91	170	150	174	180
Wartość dofinansowania w złotych	92	659 060	732 942	962 054	854 130
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI					
Liczba dofinansowanych imprez	93	7	2	3	3
Liczba niepełnosprawnych uczestników	94	249	20	66	65
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	95	37 872	5 200	19 599,00	30 000
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA					
Wartość dofinansowania w złotych	96	0	0	0	15 000

3. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

W 2021 r. na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonowały instytucje utworzone i prowadzone w ramach realizacji zadań własnych i zleconych:

- A. 2 domy pomocy społecznej;
- B. 5 ośrodków wsparcia;
- C. 1 mieszkanie chronione (6 miejsc);
- D. 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych;
 - 2 placówki typu socjalizacyjnego;
 - 4 placówki typu rodzinnego;
- E. 2 jednostki specjalistycznego poradnictwa;
- F. 1 warsztat terapii zajęciowej.

A. Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu funkcjonują dwa domy pomocy społecznej prowadzone przez powiat, są to:

- Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie – dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz od 07.01.2015 r. dla osób z chorobą Alzheimera i innymi schorzeniami neurodegradacyjnymi m. in. Parkinson, demencja (107 miejsc);
- Dom Pomocy Społecznej w Zielonce – dla osób w podeszłym wieku (67 miejsc).

Domy posiadają łącznie 174 miejsca, z których w ciągu 2021 r. korzystało 186 osób.

Łączny roczny koszt prowadzenia i utrzymania domów pomocy społecznej wyniósł w 2021 r. **10 368 742,00 zł.** (środki samorządu i wpłaty mieszkańców).

B. Ośrodki Wsparcia

Na terenie powiatu funkcjonuje 5 ośrodków wsparcia finansowane przez powiat w ramach dotacji oraz środków własnych:

- 4 środowiskowe domy samopomocy:
 - 3 typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną;
 - 1 typu A dla osób doświadczających choroby psychicznej.
- 1 dom samotnej matki.

Środowiskowe Domy Samopomocy:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób doznających choroby psychicznej, prowadzony przez Powiat Wołomiński. Środowiskowy Dom Samopomocy od 01.01.2022 r. zmienił siedzibę z budynku znajdującego się przy ul. Warszawskiej 5a w Wołominie do budynku znajdującego się przy ul. Poprzecznej 18a w Kobyłce - dla **30 uczestników; kwota 661 205,00 zł;**
- 2) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej, jako zadanie zlecone, który ma swoją siedzibę w Radzyminie ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 1 – dla **25 uczestników; kwota 583 125,00 zł;**
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony przez Powiat Wołomiński, który ma swoją siedzibę w Tłuszczu, ul. Szkolna 4 – dla **23 uczestników; kwota 538 113,00 zł;**
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony przez TPD Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach, ul. 3-go Maja 14, jako zadanie zlecone - dla **25 uczestników; kwota 599 400,00 zł.**

ŚDS-y dysponują łącznie 103 miejscami, w ramach których w ciągu 2021 r. uczęszczało na zajęcia 113 osób. Roczny koszt prowadzenia placówek wyniósł **2 381 843,00 zł w ramach przekazanej dotacji od Wojewody Mazowieckiego.**

Dom Samotnej Matki

Dom Samotnej Matki w Zielonce prowadzony jest przez Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej (**10 miejsc**).

Z pobytu w domu w 2021 r. skorzystało 39 osób. Roczny koszt prowadzenia placówki wyniósł **257.518,64 zł**, z czego dofinansowanie Powiatu Wołomińskiego wyniosło **180 000,00 zł**.

C. Mieszkania Chronione

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie prowadzi mieszkanie chronione – pobytu czasowego tzw. rotacyjne, które funkcjonuje w Wołominie przy Zespole Szkół przy ul. Legionów 85 – usytuowane jest w części po dawnym internacie. W mieszkaniu chronionym (**6 miejsc**) mogą zamieszkać osoby, które osiągnęły pełnoletniość w rodzinie zastępczej oraz osoby pełnoletnie opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego

i socjalizacyjnego, a także schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W 2021 r. roczny koszt prowadzenia i utrzymania mieszkania chronionego wyniósł **19 998,00 zł.** (środki powiatu).

D. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie powiatu funkcjonuje 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- Dom Dziecka Jaś w Równem (**14 miejsc**);
- Dom Dziecka Małgosia (**14 miejsc**);
- Rodzinny Dom dziecka Nr 1 w Wołominie (**6 miejsc**);
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 w Załubicach Nowych (**6 miejsc**);
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 3 w Wołominie (**8 miejsc**);
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 4 w Duczkach (**8 miejsc**).

W 2021 r. koszt prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych wyniósł **3 653 990,00 zł**, (środki powiatu) w tym:

- 2 Domy Dziecka w Równem **2 205 465,00 zł**;
- 4 Rodzinne Domy Dziecka **zł 1 448 525,00 zł**.

E. Jednostki Specjalistycznego Poradnictwa:

- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Specjalistyczna Poradnia Rodzinna.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie prowadzi Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (**4 miejsca noclegowe**).

W 2021 roku z pomocy POIK skorzystało **391 osób**. Z pobytu w hostelu skorzystało **19 osób**, roczny koszt utrzymania placówki wyniósł **435 167,00 zł**, były to środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego (powiatowe).

Specjalistyczna Poradnia Rodzinna - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie prowadzi Specjalistyczną Poradnię Rodziną, której roczny koszt utrzymania w 2021 r. wynosił **548 838,00 zł**. W 2021 r. skorzystało **619 osób**, odbyło się **4 685 spotkań ze specjalistami**.

F. Warsztat Terapii Zajęciowej

Na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonuje (od 1992r.) Warsztat Terapii Zajęciowej dla osób z chorobami psychicznymi, który jest prowadzony od 2021 r. przez Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”. W 2021 r. uczestnikami warsztatów były 24 osoby. Koszt utrzymania i prowadzenia placówki wyniósł **483 108,00 zł** (54 284,27 zł - środki powiatu, 428 823,78 zł – środki PFRON).

Powiat Wołomiński zgodnie z podpisaną umową Nr 01/2020/COM zawartą w dniu 30 lipca 2020 r. w ramach programu „Centra opiekuńczo -mieszkalne” podjął działania zmierzające do utworzenia Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Kobyłce.

Zgodnie z harmonogramem do końca sierpnia 2022 r. planowane jest otwarcie Centrum.

Misją Centrum będzie świadczenie usług opiekuńczych i integracja osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz pomoc w ich usamodzielnieniu i powrocie do aktywności oraz dbanie o jak najlepszą kondycję społeczną, fizyczną i psychiczną.

Opieką objętych będzie każdorazowo 40 osób – 10 w systemie całodobowym oraz 30 w systemie dziennym.

Tabela 4: Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2019	Rok 2020		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	5	5	5	5	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	2	2	2	2	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	3	3	3	3	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	116	118	113	123	
Liczba osób korzystających	5	150	135	152	191	

Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	43	35	29	4	3
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	35	34	32	34	37
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	2 544 893	2 514 029	2 639 362	3 048 935	3 079 390
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	4	4	4	4	4
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	2	2	2	2	2
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	103	103	103	113	113
Liczba osób korzystających	14	120	112	113	116	116
Liczba osób umieszczonych	15	120	112	109	116	116
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	41	35	29	4	3
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	32	30	29	31	31
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	2 380 371	2 349 806,00	2 381 843,00	2 765 664,00	2 767 792,00
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0

Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
OGRZEWALNIE						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0

Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	0	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	42	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 43 i 44)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	43	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	44	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	47	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	0	0	0	0	0
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	50	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 51 i 52)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	51	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	52	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	53	174	174	174	174	174
Liczba osób korzystających	54	209	184	186	194	194
Liczba osób umieszczonych	55	46	23	36	30	26
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	56	0	0	1	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	122	117	116	117	115

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	8 622 984	9 655 129,00	10 368 742,00	10 496 851,00	11 343 755,00
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	60	1	1	1	1	1
z tego: według organu prowadzącego (wiersze 62 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	63	6	6	6	6	6
Liczba osób korzystających	64	5	4	3	3	3
Liczba osób umieszczonych	65	2	2	0	1	1
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	66	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	67	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	68	12 286	19 989	19 998,65	13 000,00	13 520,00
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	69	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 70 i 71)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	70	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	71	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	72	4	4	4	4	4
Liczba osób korzystających	73	15	17	19	20	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	74	6	7	6	7	7
Roczny koszt prowadzenia	75	396 159,00	419 113,00	435 167,00	461 918,00	480 395,00

i utrzymania placówek (w złotych)						
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	76	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 77 i 78)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	77	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	78	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	79	1010	1130	1010	1200	1350
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	80	12	12	13	15	15
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	81	796 756	853 853	984 005,30	1 049 267,00	1 091 238,00
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	82	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 83 i 84)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	83	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	84	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	85	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	86	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	87	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	88	0	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	89	5	5	6	6	6
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 90 i 91)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	90	5	5	6	6	6
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	91	0	0	0	0	0

Liczba miejsc w placówkach ogółem	92	58	58	56	56	56
Liczba osób korzystających	93	70	68	63	60	60
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	94	31	32	34	32	29
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	95	3 250 788	3 475 055	3 653 990	3 775 492	3 802 010
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	96	4	4	4	4	4
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 97 i 98)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	97	4	4	4	4	4
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	98	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	99	28	28	28	28	28
Liczba osób korzystających	100	28	29	28	28	28
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	101	7	7	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	102	1 430 035	1 494 150	1 448 525	1 550 832	1 602 010
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	103	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 104 i 105)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	104	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	105	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	106	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	107	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	108	0	0	0	0	0

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	109	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 110 i 111)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	110	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	111	X	X	X	X	X
Liczba uczestników zajęć	112	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	113	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	114	X	X	X	X	X
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	115	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 116 i 117)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	116	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	117	1	1	1	1	1
Liczba uczestników zajęć	118	24	24	24	24	24
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	119	5	5	4	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	120	481 254,00	546 560,00	483 108,00	680 000,00	748 000,00
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	121	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 122 i 123)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	122	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	123	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	124	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	125	0	0	0	0	0

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	126	0	0	0	0	0
--	-----	---	---	---	---	---

3. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

W roku 2021 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnionych było 41 osób (35,60 etatu) w ramach następujących stanowisk:

kierownicze stanowiska urzędnicze:

- dyrektor jednostki - 1/1 etat / (wyższe)
- zastępca dyrektora - 1 /1 etat/ (wyższe)

stanowiska urzędnicze:

- referent – 1/1 etaty/ (wyższe)
- starszy referent 1/1 etaty (wyższe)
- samodzielny referent - 1/1 etat (wyższe)
- inspektor - 3/3 etaty/ (3 osoby wyższe)
- starszy inspektor - 1/1 etat/ (wyższe)
- starszy specjalista – 2/2 etaty/ (wyższe)

stanowiska pracownicze:

- pracownik socjalny – 2/2 etaty / (wyższe)
- recepcjonista – 2/1,625 etatu (1 osoba wyższe, 1 średnie)
- specjalista pracy socjalnej – 2/1,3 etatu/ (wyższe)
- starszy specjalista pracy z rodziną – 1 /1 etat/ (wyższe)
- starszy specjalista pracy socjalnej 3/2,80 etatu (wyższe)
- główny specjalista - 3 /3 etaty / (wyższe)
- psycholog- 7/3,975 etatu / (wyższe)
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 6/6 etaty (wyższe)
- starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 3/3 etaty (wyższe)

stanowiska obsługi:

- osoba sprzątająca - 1 /1 etat/ (zawodowe)

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie według stanu na 31.12.2021 r. zatrudniało 20 osób na podstawie umowy zlecenia:

- 6 osób do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4 osoby jako rodziny zastępcze zawodowe;
- 10 osób jako osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Tabela 5: Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

(w osobach, stan na 31 grudnia)

(W osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2019	Rok 2020		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	39	41	41	52	55
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	2	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	10	10	10	10	10
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	10	10	10	8	8
Wykształcenie średnie	8	0	0	0	0	0
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	0	0	0	0	0
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	0	0	0	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	2	2	2	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	27	29	29	42	45
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	25	28	28	41	44
Wykształcenie średnie	14	1	0	0	0	0
Inne	15	1	1	1	1	1

Tabela 6: Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

(w osobach, w ciągu danego roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2019	Rok 2020		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	1	1	0	2	2
Staże	3	1	2	4	5	4

5. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Ogółem środki w budżecie jednostki samorządu terytorialnego w 2021 r. z zakresu polityki społecznej wyniosły **33 053 322,00 zł**, z tego:

Dział 852 Pomoc Społeczna

- **10 368 742,00 zł** – domy pomocy społecznej;
- **2 639 362,00 zł** – ośrodki wsparcia;
- **2 153 703,00 zł** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- **1 004 003,00 zł** – specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej;
- **60 069,00 zł** – pomoc dla cudzoziemców;
- **529 032,00 zł** – pozostała działalność;

Dział 853 Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej

- **54 284,00 zł** - rehabilitacja zawodowa i społeczna (dofinansowanie do Warsztatu Terapii Zajęciowej);
- **699 477,00 zł** - zespoły orzekania o niepełnosprawności;
- **3 336 807,00 zł** -Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- **89 440,00 zł** – pozostała działalność.
- **Dział 855 Rodzina**
- **2 790,00 zł** – wspieranie rodziny;
- **4 442 328,00 zł** - działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- **7 673 285,00 zł** – rodziny zastępcze;

Tabela 7: Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2019	Rok 2020		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	27 384 150	30 928 534	33 053 322	33 245 820	34 886 268
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	9 679 782	11 085 514	11 780 302	12 362 567	12 856 181
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85202 - Domy pomocy społecznej	7	8 704 691	9 577 523	10 368 742	10 496 851	11 343 755
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	2 544 893	2 514 029	2 639 362	3 048 935	3 079 390
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0	0	0
85214 – Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (od 2017 r.)	15	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	0	0	0	0	0
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	0	0	0	0	0
85216 - Zasilki stałe	19	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	0	0	0	0	0
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	1 989 061	2 105 853	2 153 703	2 250 174	2 340 181

w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	1 989 061	2 105 853	2 153 703	2 250 174	2 340 181
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	X	X	X	X	X
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	866 139	910 292	1 004 003	1 062 267	1 104 758
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	469 980	491 179	568 837	1 062 267	1 104 758
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0	0	0
85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	29	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	0	0	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	56 663	12 632	60 069	33 950	35 308
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	56 663	12 632	60 069	33 950	35 308
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	56 663	12 632	60 069	33 950	35 308
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	56 663	12 632	60 069	33 950	35 308
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	10 370	201 395	529 032	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	10 370	201 395	529 032	0	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	47 168	54 656	54 284	64 256	64 256
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	504 338	581 129	699 477	690 611	718 236
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0	690 611	718 236
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	2 241 243	3 068 904	3 336 807	3 497 719	3 740 676
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0

85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	18 874	78 264	89 440	20 000	20 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	3 786	15 653	4 248	20 000	20 000
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	49	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0
85416 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	52	0	0	0	0	0
855 – Rodzina						
85501 – Świadczenie wychowawcze	53	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	54	0	0	0	0	0
85502 – Świadczenie rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	56	0	0	0	0	0
85504 – Wspieranie rodziny	57	68 110	794 105	2 790	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	58	68 110	794 105	2 790	0	0
85505 – Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	60	0	0	0	0	0
85506 – Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	62	0	0	0	0	0
85507 – Dzienni opiekunowie	63	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	64	0	0	0	0	0
85508 – Rodziny zastępcze	65	6 690 894	7 219 981	7 673 285	7 337 395	7 630 801
w tym: w budżecie OPS/PCPR	66	6 690 894	7 219 981	7 673 285	7 337 395	7 630 801
85510 – Działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych	67	3 641 706	3 809 771	4 442 328	4 743 662	4 808 907
w tym: w budżecie OPS/PCPR	68	390 918	334 716	788 338	968 170	1 006 897

6. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

Program „O! Tworzymy Twoją Przyszłość”

Projekt „O! Tworzymy Twoją Przyszłość” był realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w okresie od 01.07.2019 r. do 29.10.2021 r. , a jego ogólna wartość wynosiła 839.986,37 zł – dofinansowanie z UE 671 986.37 zł (w tym wkład własny w wysokości 20% wartości całego projektu, tj. kwotę 168.000,00 zł). Stosowna umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 06.12.2019 r. (Umowa nr RPMA.09.01.00-14c107/19-00). Głównym celem projektu była aktywizacja społeczna, życiowa i zawodowa 60 os. zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkałych na terenie powiatu wołomińskiego. Projekt był realizowany w partnerstwie z Gminą Wołomin oraz Gminą Marki.

Działania w projekcie skierowane były do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pochodzących z terenu powiatu wołomińskiego, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej realizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz Ośrodki Pomocy Społecznej w Markach i Wołominie. Uczestnikami projektu są były osoby z niepełnosprawnością - 20 os. (10K, 10M) w wieku aktywności zawodowej, młodzież przebywająca w pieczy zastępczej – 38 os.(24K, 14M), a także 2 osoby z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – podopieczni ośrodków pomocy społecznej.

Został określony cel główny oraz cele szczegółowe:

- wzrost świadomości najbliższego otoczenia uczestniczek i uczestników projektu oraz społeczności lokalnej o możliwości zmiany trudnej sytuacji życiowej osób biorących udział w projekcie;
- wypracowanie u 60 osób objętych projektem postawy aktywnej w odniesieniu do życia społecznego i zawodowego uczestniczek i uczestników projektu;
- poprawa u 42 osób objętych projektem kompetencji społecznych oraz ukazanie alternatywnego sposobu funkcjonowania w społeczeństwie;
- przełamanie barier mentalnych i fizycznych oraz wzrost kwalifikacji zawodowych ukierunkowanych na trwałe włączenie w rynek pracy.

Wsparcie odbywało się na podstawie ścieżki reintegracji stworzonej indywidualnie dla każdej osoby (indywidualna diagnoza potrzeb i potencjału uczestników) z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej lub zagrożenia sytuacją problemową, zasobów, potencjału,

predyspozycji, potrzeb uczestników. Uczestnikom projektu zaoferowano wsparcie w następujących formach: trening kompetencji życiowych, trening kompetencji społecznych, trening kompetencji osobistych, trening motywacji, poradnictwo psychologiczne, prawne i społeczne, trening pracy, kursy zawodowe, warsztaty ekonomii społecznej, indywidualne doradztwo zawodowe, kursy i szkolenia, warsztaty terapeutyczne, zajęcia psychoruchowe.

Program „Opieka Wytechnieniowa” – edycja 2021

„Opieka Wytechnieniowa” realizowana jest w ramach Funduszu Solidarnościowego, zgodnie z przyjętym przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programem „Opieka Wytechnieniowa” – edycja 2021. Program polegał na świadczeniu usługi opieki wytechnieniowej w formie wsparcia specjalistycznego (psychologicznego oraz terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/ dietytyki. Uczestnikami programu byli członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W 2021 roku (w okresie od czerwca do grudnia) z programu „Opieka wytechnieniowa” skorzystały 52 osoby, w tym 22 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 32 opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością. Udzielono w sumie 929 godzin w/w wsparcia.

Na realizację programu Powiat Wołomiński otrzymał środki finansowe z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w wysokości 89 000,00 zł (wykorzystano 88 625,99 zł). Ponadto otrzymano środki finansowe na obsługę programu w kwocie 815,58 zł (wykorzystano 814,57 zł). Dodatkowo na realizację programu wydatkowano środki finansowe z budżetu powiatu wołomińskiego w kwocie 4 248,38 zł.

Tabela 8: Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2019	Rok 2020			
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS					
Liczba projektów	1	1	1	0	
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	60	60	0	
Łączna kwota środków EFS	3	10 370	201 395	529 032	
W tym:					
Projekt „Nowe Horyzonty”	4	0	0	0	

Projekt „O! Tworzymy Twoją Przyszłość”		60	60	60	0
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS					
Liczba konkursów	5	2	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	6	156	20	52	20
W tym:					
Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	8	139	0	0	0
Opieka wychowawcza	9	17	20	52	0
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienionych wyżej)					
Liczba programów	10	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	11	0	0	0	0

7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia.

W 2021 r. Powiat Wołomiński przeznaczył **605 790,00 zł** na zadania zlecone dla organizacji pozarządowych w obszarze pomocy społecznej w ramach „Programu współpracy z organizacjami pozarządowym”.

Na terenie powiatu znajdują się dwie placówki prowadzone przez organizacje pozarządowe w ramach zadań zleconych przez administrację rządową:

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko Praskiej;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Ząbkach prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci- Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej;

W 2021 r. środki przekazane na funkcjonowanie ŚDS organizacjom pozarządowym wynosiły **1 182 525,00 zł** i pochodziły z budżetu Wojewody mazowieckiego.

Innym zadaniem zleconym przez Powiat Wołomiński było prowadzenie przez Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej Domu Samotnej Matki w Zielonce, Powiat przeznaczył na to zadanie kwotę **180 000,00 zł**.

Tabela 9: Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia.

(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2019	Rok 2020		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	10	10	10	10
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	7	8	11	10
Liczba zleceń / umów	3	10	10	14	14
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	580 000,00	605 000,00	605 790,00	656 500,00
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	3	3	2	2
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	1 288 800	1 344 650,00	1 362 525,00	1 393 682,00

8. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

8.1 Dane dotyczące wykształcenia pracowników socjalnych

Tabela 10: Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - powiat

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza	2023 prognoza
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	10	10	10	10	10	10	10
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	10	10	10	10	10	10	10

Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	100	100	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100	100	100

Tabela 11: Wskaźnik profesjonalizacji kadry - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza	2023 prognoza
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	4	4	4	4	4	4	4	4
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	1	1	1	1	1	1	1	1
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	40	38	38	39	41	41	52	55
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	12,50	13,16	13,16	12,82	12,20	12,20	9,62	9,09
Dynamika (%)	5	X	105,28	100	97,42	95,16	100	78,85	94,49

Tabela 12: Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza	2023 prognoza
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	10	10	10	10	10	10	10	10
Wartość wskaźnika	3	0	0	0	0	0	0	0	0

w1 / w2 x 100 % (%)									
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 13: Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 potrzeby	2022 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	10	10	10	10	10	10	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100 % (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Tabela 14: Wskaźnik wolontariatu - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza	2023 prognoza
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	44	42	38	39	41	41	52	55
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100 % (%)	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0	0

8.2 Koszty

Tabela 15: Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza	2023 prognoza
Calkowity roczny koszt prowadzeni a i utrzymania jednostki w zł	1	1 935 974	2 007 585	1 826 890	1 989 061	2 105 853	2 153 703	2 250 174	2 340 181

Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	8 512 051	9 343 088	9 494 322	9 679 782	11 085 514	11 780 302	12 349 567	12 842 661
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	22,74	21,49	19,24	20,55	19,00	18,28	18,22	18,22
Dynamika (%)	4	X	94,50	89,53	106,81	92,46	103,94	96,21	99,67

8.3 Osoby i rodziny korzystające z pomocy wsparcia.

Tabela 16: Wskaźnik pomocy pieniężnej - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	21	21	25	20	7	17	30
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	25	22	25	20	7	17	30
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	92	95,45	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	103,75	104,77	100	100	100	100

Tabela 17: Wskaźnik pomocy niepieniężnej - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	2	1	0	0	0	2	7
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	25	22	25	20	7	2	7
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	8	4,55	0	0	0	100	100

Dynamika (%)	4	X	56,87	0	0	0	100	100
---------------------	---	---	-------	---	---	---	-----	-----

8.4 Powody przyznania pomocy

Tabela 18: Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza
Ubóstwo (%)	1	X	X	X	X	X	X	X
Bezrobocie (%)	2	X	X	X	X	X	X	X
Niepelnosprawność (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	0	0	0	0	0	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	0	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm (%)	6	X	X	X	X	X	X	X
Narkomania (%)	7	X	X	X	X	X	X	X
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	X	X	X	X	X	X	X
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	0	0	0	0	0	0

8.5 Pomoc w formie świadczeń

Tabela 19: Wskaźnik pomocy w celu integracji cudzoziemców - powiat i miasto na prawach powiatu

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 potrzeby / prognoza
liczba cudzoziemców / rodzin, które zawarły indywidualny program integracji	1	9	5	8	6	2	6	6
KOSZTY w zł	2	99 686	87 168	147 536	56 663	12 632	60 069	33 950
Wartość wskaźnika Wartość pomocy na 1 rodzinę w zł w2 / w1	3	11 076	17 434	18 442	9 444	6 316	10 011	5 658
Dynamika (%)	4	X	157,40	105,78	195,27	66,89	158,50	56,52

8.6 Pomoc w formie usług

Tabela 20: Wskaźnik kontraktu socjalnego - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	25	22	25	20	7	17	30
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100 % (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

8.7 Pomoc instytucjonalna

Tabela 21: Wskaźnik zaspokojenia miejsc w domach pomocy społecznej - powiat

rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	37	38	46	23	36	30
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	5	0	0	0	1	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	88	100	100	100	97,30	100
Dynamika (%)	4	X	114	100	100	97,30	102,77

Tabela 22: Wskaźnik zaspokojenia miejsc w środowiskowych domach samopomocy - powiat

rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	113	115	120	112	109	116
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy o zasięgu ponadgminnym	2	21	43	41	35	29	4
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	84	73	75	76,19	78,98	96,67
Dynamika (%)	4	X	87	103	101,59	103,66	122,40

Tabela 23: Wskaźnik zaspokojenia miejsc w mieszkaniach chronionych - powiat

rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	4	4	2	2	0	1
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	3	1	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	57	80	100	100	0	100
Dynamika (%)	4	X	140	125	100	0	100

8.8 Budżet polityki społecznej

Tabela 24: Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - powiat

Wyszczególnienie	2019		2020		2021		2022 Potrzeby		2023 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	27 384 150	100	30 928 534	100	33 053 322	100	33 245 820	100	34 886 268	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	14 171 817	51,75	15 321 724	49,54	16 754 911	50,69	16 892 177	50,81	17 903 392	51,32
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	2 811 623	10,27	3 782 953	12,23	4 180 008	12,65	4 272 586	12,85	4 543 168	13,02
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
855 - RODZINA	10 400 710	37,98	11 823 857	38,23	12 118 403	36,66	12 081 057	36,34	12 439 708	35,66

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Tabela 25: Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - powiat

Wyszczególnienie		2019		2020		2021		2022 Potrzeby		2023 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	27 384 150	100	30 928 534	100	33 053 322	100	33 245 820	100	34 886 268	100
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	4	8 704 691	31,79	9 577 523	30,97	10 368 742	31,37	10 496 851	31,57	11 343 755	32,52
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	2 544 893	9,29	2 514 029	8,13	2 639 362	7,98	3 048 935	9,17	3 079 390	8,83

85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85214 - Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasilki stałe	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11	1 989 061	7,26	2 105 853	6,81	2 153 703	6,52	2 250 174	6,77	2 340 181	6,71
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	866 139	3,16	910 292	2,94	1 004 003	3,04	1 062 267	3,20	1 104 758	3,17
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	56 663	0,21	12 632	0,04	60 069	0,18	33 950	0,10	35 308	0,10
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	10 370	0,04	201 395	0,65	529 032	1,60	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	47 168	0,17	54 656	0,18	54 284	0,16	64 256	0,19	64 256	0,19
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	504 338	1,84	581 129	1,88	699 477	2,12	690 611	2,08	718 236	2,06
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	2 241 243	8,19	3 068 904	9,92	3 336 807	10,09	3 497 719	10,52	3 740 676	10,72

85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	18 874	0,07	78 264	0,25	89 440	0,28	20 000	0,06	20 000	0,06
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85504 - Wspieranie rodziny	27	68 110	0,25	794 105	2,57	2 790	0,01	0	0,00	0	0,00
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	6 690 894	24,43	7 219 981	23,34	7 673 285	23,21	7 337 395	22,07	7 630 801	21,87
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	3 641 706	13,30	3 809 771	12,32	4 442 328	13,44	4 743 662	14,27	4 808 907	13,77

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Tabela 26: Struktura wydatków na zadania w ramach polityki społecznej (działy) – w budżecie OPS/PCPR – powiat

Wyszczególnienie	2019		2020		2021		2022 Potrzeby		2023 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	9 679 782	100	11 085 514	100	11 780 302	100	12 362 567	100	12 856 181	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	0	0	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
852 - POMOC SPOŁECZNA	2 526 074	26,10	2 721 059	24,55	3 311 641	28,11	3 346 391	27,07	3 480 247	27,07
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	3 786	0,04	15 656	0,14	4 248	0,04	710 611	5,75	738 236	5,74
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
855 - RODZINA	7 149 922	73,86	8 348 802	75,31	8 464 413	71,85	8 305 565	67,18	8 637 698	67,19

Tabela 27: Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - powiat

Wyszczególnienie		2019		2020		2021		2022 Potrzeby		2023 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	9 679 782	100	11 085 514	100	11 780 302	100	12 362 567	100	12 856 181	100
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85214 - Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasilki stałe	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11	1 989 061	20,55	2 105 853	18,19	2 153 703	18,28	2 250 174	18,20	2 340 181	18,20
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	469 980	4,85	491 179	4,43	568 837	4,83	1 062 267	8,59	1 104 758	8,59
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	56 633	0,59	12 632	0,11	60 069	0,51	33 950	0,27	35 308	0,27
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	10 370	0,11	201 395	1,82	529 032	4,49	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	690 611	5,59	718 236	5,59
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	3 786	0,04	15 653	0,14	4 248	0,04	20 000	0,16	20 000	0,16
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85504 - Wspieranie rodziny	27	68 110	0,70	794 105	7,16	2 790	0,02	0	0,00	0	0,00
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	6 690 894	69,12	7 219 981	65,13	7 673 285	65,14	7 337 395	59,35	7 630 801	59,36
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	390 918	4,04	334 716	3,02	788 338	6,69	968 170	7,84	1 006 897	7,83

* procentowy udział w wydatkach ogółem

III. WNIOSKI KOŃCOWE

Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla w głównej mierze działania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz jednostki współpracujące w realizacji zadań należących do kompetencji powiatu z zakresu polityki społecznej. Dokonana ocena dowodzi, że działalność PCPR przynosi zamierzone efekty.

Dane liczbowe ukazują, że zarówno skala potrzeb społecznych jak i skala możliwości ich zaspokajania utrzymuje się w zasadzie na niezmienionym poziomie z lekką tendencją zwyżkową w ostatnim roku.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, przedstawiona w prezentowanym kształcie odzwierciedla w sposób analityczny stan obecny oraz pokazuje wyniki realizacji poszczególnych działań.

Na stopień rozwiązywania istniejących potrzeb i problemów społecznych mają istotny wpływ zamierzenia i działania realizowane przez inne podmioty polityki społecznej, usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym jak i ponadlokalnym.

Wielkość zasobów pomocy społecznej oraz stopień realizacji jej zadań, biorąc pod uwagę ekonomię sił i środków należy uznać za dobry. Powiat Wołomiński jest dobrze wyposażony w instytucje pomocy społecznej tj. domy pomocy społecznej, domy dziecka w tym rodzinne, rodziny zastępcze w różnych formach, środowiskowe domy samopomocy, ośrodek interwencji kryzysowej, warsztat terapii zajęciowej, specjalistyczne poradnictwo rodzinne. Kadra pomocy społecznej posiada odpowiednie wykształcenie i doświadczenie, a także podnosi swoje kwalifikacje zawodowe i doskonali umiejętności.

Złożoność i różnorodność potrzeb społecznych ukazanych w zebranych materiale dotyczy między innymi kwestii problemów związanych z niepełnosprawnością oraz dużą liczbą dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w wyniku bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W domach pomocy społecznej i środowiskowych domach samopomocy prowadzone są w sposób ciągły działania dotyczące doprowadzenia placówek do obowiązujących standardów oraz zapewnienia profesjonalnej terapii i opieki.

Skala istniejących problemów społecznych ukazuje potrzebę zabezpieczenia znacznych nakładów i środków finansowych na realizację nałożonych ustawowo zadań, co nie będzie możliwe bez zwiększenia także środków pochodzących z budżetu państwa.

Analizując ocenę zasobów pomocy społecznej za 2021 r. dla Powiatu Wołomińskiego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie rekomenduje następujące wnioski:

W zakresie zabezpieczenia infrastruktury oraz zaplecza kadrowego dla realizacji zadań własnych i zleconych:

- 1) Należy uwzględnić w najbliższym czasie utworzenie kolejnego WTZ dla osób z różnymi niepełnosprawnościami, ze względu na rosnącą liczbę osób pozostających poza rynkiem pracy i zagrożonym wykluczeniem społecznym.
- 2) Należy podjąć działania zmierzające do zapewnienia nowej lokalizacji dla Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ząbkach prowadzonego przez Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”.
- 3) Należy podjąć działania zmierzające do utworzenia mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.
- 4) Należy dostosować pomieszczenia PCPR oraz infrastrukturę budynku z uwzględnieniem dostępności dla osób z różnymi dysfunkcjami i niepełnosprawnościami zgodnie z obowiązującymi normami dla budynków użyteczności publicznej.
- 5) Należy przeznaczyć nowe pomieszczenia dla PCPR, w związku z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na potrzeby koordynatorów wraz z pomieszczeniem na prowadzenie szkoleń i rozmów z rodzinami zastępczymi i biologicznymi (w celu zachowania intymności spotkań i ochrony danych wrażliwych).
- 6) Należy dostosować liczbę pracowników PCPR, w tym koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w związku z potrzebami i zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W zakresie potrzeb finansowych:

- 1) Należy zabezpieczyć środki finansowe na zatrudnienie dodatkowej kadry, we względu na rosnącą tendencję zadań przekazywanych samorządom powiatowym.
- 2) Należy zabezpieczyć środki finansowe na zwiększenie powierzchni lokalowej PCPR.
- 3) Należy zabezpieczyć środki finansowe na pozyskanie bazy lokalowej dla utworzenia kolejnego WTZ oraz na nowej lokalizacji WTZ w Ząbkach, a także mieszkań chronionych.
- 4) Należy zabezpieczyć środki finansowe na rozwój nowych form pomocy w ośrodkach wsparcia.

W zakresie rozwoju zadań z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i rehabilitacji osób niepełnosprawnych:

- 1) Kontynuować rozwijanie specjalistycznego poradnictwa dla osób sprawujących rodziną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 2) Kontynuować prowadzenie ciągłego naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w celu tworzenia kolejnych form rodzinnej pieczy zastępczej, w tym rodzin specjalistycznych oraz utworzenia kolejnego pogotowia rodzinnego w formie rodziny zastępczej zawodowej.
- 3) Kontynuować podnoszenie kwalifikacji koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych pracujących bezpośrednio z rodzinami zastępczymi, w celu zwiększenia ich umiejętności wczesnego rozpoznawania sytuacji kryzysowych, możliwości wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu roli opiekunów zastępczych i rozwiązywaniu bieżących trudności.
- 4) Kontynuować opracowywanie i realizację programów i projektów aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz zapewnienia odpowiednich środków finansowych na ich realizację.

Działania prowadzone w 2021 roku oraz prognoza lat następnych wskazuje na kontynuację realizowanych przez PCPR w Wołominie zadań i prowadzonych działań oraz podejmowanie nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych wynikających z wejścia w życie nowych uregulowań prawnych, które są niezbędne, by instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Rzeczywiste potrzeby i efekty będą podlegały określonym ewaluacjom i weryfikacjom w kolejnych latach. Niewątpliwy wpływ na to mieć będą także problemy i działania podejmowane w zakresie polityki rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki rodzinnej i oświatowej, a także sytuacja demograficzna powiatu oraz sytuacja geopolityczna i migracyjna.

Informację opracowała – Ewelina Trochonowicz – Pracownik Biura ds. Projektów i Programów w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Nadzór nad opracowaniem prowadził – Maciej Burakowski – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,

przy współpracy przedstawicieli różnych środowisk (samorządowych, pozarządowych oraz społecznych)

IV. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Wykresy:

Wykres 1: Mieszkańcy powiatu wołomińskiego w podziale na mężczyzn i kobiety w latach 2017-2021	4
Wykres 2: Zarejestrowane osoby bezrobotne w latach 2015-2021.....	5

Tabele:

Tabela 1: Dane o sytuacji demograficznej i społecznej (stan na 31.XII)	6
Tabela 2: Dane o korzystających z pomocy i wsparcia (w całym okresie sprawozdawczym)	7
Tabela 3: Powiat - zadania PCPR.....	16
Tabela 4: Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia.....	24
Tabela 5: Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	33
Tabela 6: Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	34
Tabela 7: Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego (zadania własne i zadania zlecone)	35
Tabela 8: Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej ..	39
Tabela 9: Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	41
Tabela 10: Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - powiat	41
Tabela 11: Wskaźnik profesjonalizacji kadry - powiat	42
Tabela 12: Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - powiat	42
Tabela 13: Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - powiat.....	43
Tabela 14: Wskaźnik wolontariatu - powiat.....	43
Tabela 15: Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - powiat	43
Tabela 16: Wskaźnik pomocy pieniężnej - powiat.....	44
Tabela 17: Wskaźnik pomocy niepieniężnej - powiat.....	44
Tabela 18: Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - powiat	45
Tabela 19: Wskaźnik pomocy w celu integracji cudzoziemców - powiat i miasto na prawach powiatu	45
Tabela 20: Wskaźnik kontraktu socjalnego - powiat.....	46
Tabela 21: Wskaźnik zaspokojenia miejsc w domach pomocy społecznej - powiat	46
Tabela 22: Wskaźnik zaspokojenia miejsc w środowiskowych domach samopomocy - powiat	46
Tabela 23: Wskaźnik zaspokojenia miejsc w mieszkaniach chronionych - powiat	47
Tabela 24: Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - powiat	48
Tabela 25: Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - powiat	48
Tabela 26: Struktura wydatków na zadania w ramach polityki społecznej (działy) – w budżecie OPS/PCPR – powiat	50
Tabela 27: Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - powiat	51